

Mindent összevetve: jókedvű, színvonalas, helyenként torokszorító, időnként jóízűen nevetető másfél napot zártunk. Kecskemét tudja azt, hogy válság ide vagy oda, ha fontosnak tartunk valamit, ma is meg tudjuk cselekedni. Tehetséges gyerekek és elhivatott pedagógusok egész sora viszont azt mutatta meg, hogy ahol ilyen generáció nő fel, bízhatunk a jövőben.

Kis Tibor

„Ne törődj a közönséggel, a zsűrinek játszol...”

Eger, Bartakovics Béla Közösségi Ház, 2012. április 27.

A mondatot egy beállítás során, a színpalak mögül csíptem el.

Erősen jelképes, meghatározza a találkozón fellépő csoportok, csoportvezető-rendezők célját. Pedig a közönségben nem volt hiba. Sokan és sokat nézték egymást a csoportok, a nagyméretű nézőtér szinte minden előadáson tele volt. Stílust tekintve színes volt a felhozatal, láthattunk szerkesztett műsort, mesejátékot, életjátékot, mesejátékba oltott életjátékot, még musicalt is.

Nyolc előadás, különböző szinten lévő csoportok, különböző felkészültséggel, rutinnal rendelkező csoportvezetők. A találkozón a végleteket is sikerült megélni. A skála egyik végére szívesen rakom a Gál Zoltán vezette siroki Bendegúzok cigány meséjét (*A vezeklő cigány*). A nagykamaszok erős, ütős előadást hoztak, döntési helyzetekkel, sok-sok kórusjellegű csoportos játékkal, szép és színes egyéni alakítással, játékörömmel. Tempós, jó ritmusú, rövid játékot láttunk, szerencsére se a rendező, se a csoport nem akart nagyobb markolni a kelleténél, pont addig tartott, amennyi lehetőség van a történetben.

A skála másik végén – mely alapvető etikai, pedagógiai kérdéseket vet fel – a 60i színi-mini csoport *Jancsi és Juliska abszurd* című előadása, csoportvezető-rendező Diligens Károly. Az előadás előtt a rendező papírról olvas fel „segítő” szöveget, mely már magyarázza is a lendő előadást. Felkészít bennünket arra, hogyan értsük, illetve fogadjuk majd be az előadást, említve gyermekpszichológiát, halálélményt, gyászunkat és az előadás látszólagos humortalanságában felfedezhető erős humort... Aztán elkezdődik egy fiú és egy lány közös játéka, egymást Jancsinak, Juliskának szólítják, de se történetet, se akciót, se reakciót nem lelünk. Van viszont némiképp „örkényes” és „ionescos” dialógus-tömeg, a Lar't pour L'art társulattól szedett elcsépelet szöveccel tarkítva. Mi pedig, a gyermekszínházi találkozók közönsége, nagy türelemmel szemléljük ezt az öncélú demonstrációt. Nem értjük, ez az abszurd... Hiába lettünk az előadás előtt felvilágosítva. Kérdés persze, hogy a játszóknak értik-e, mit játszanak, vagy csak mozgó bio-díszletként, irdatlan alázattal kiszolgálják a rendező bácsi elmélet-rendszerét?

Szívesen megkérdeztem volna tőlük, de az eredményhirdetés után a rendező az emléklappal együtt vitte is a csoportot haza, párbeszédre nem kaptunk lehetőséget. Magunkra maradtunk a kérdéseinkkel, közte a legfontosabbal, a pedagógusi felelősség kérdésével. Csoportvezető-rendezőként mit tehetek meg a gyermekszínházi csoportokkal, mi az, amit már nem? Van-e egyértelmű határ? Ráhúzhatom-e a gyerekekre az önkifejezési szándékot, teóriát, hogyan és meddig? Manipulálhatom-e az önfeledt és spontán játékot, a rekonstrukció során mennyi szabadságot hagyok meg a játszóknak? Közhelyes szakmai kérdések. A *Jancsi és Juliska abszurd* kapcsán újra előtörték, bízom abban, hogy a 60i színi-mini csoportvezetője is tisztában van a korrekt válaszokkal.

A találkozó jó pillanataihoz hozzájárult a karácsondi Vasgereben csoport *Ludas Matyi, avagy a libák gágogása* című előadása Petrényiné Juhász Judit rendezésében és a Paff Színpad *Rikoltások* című szerkesztett játéka, csoportvezető-rendező Rajnavölgyi Vilmos. Mindkét csoportra jellemző a koncentráció, az egymásra figyelés, a lendületes és harsány közös játék.

Talán minden csoportvezető többet törődhetett volna a közönséggel, ha nem marad fent a színházterem dobozszínpadán, beleszokva-beletörődve a hosszú évek óta kialakult hagyományba, miszerint a színpad ilyen, a közönség is ezt szokta meg, azaz lent ül, a játszóktól jó messzire. Pedig szinte mindegyik előadásnak jót tett volna, ha hozzánk, a közönséghez fizikailag is közelebb kerül. Könnyebb a dolga a nézőknek, játszóknak egyaránt, a nézőtér alapterülete lazán elbírta volna egy azonos szinten lévő játéktérrel.

A hiányérzetekkel együtt egy színes, jól koordinált megyei találkozón vettünk részt, köszönet a játszóknak, csoportvezetőknél és nem utolsósorban a szervezőknek.

Egervári György